

Svenska Klätterförbundets Norm för

Certifierad Klättervägg

Svenska Klätterförbundets Norm för

Certifierad klättervägg

Innehållsförteckning

Certifierad klättervägg.....	2
. 1 Utbildning.....	3
Brons.....	3
Silver.....	3
Guld.....	4
Bonus.....	4
. 2 Väggar och Golv.....	4
Brons.....	4
Silver.....	4
Guld.....	5
Bonus.....	5
. 3 Utrustning, lösa detaljer och allt som är eftermonterat på väggen.....	5
Brons.....	5
Silver.....	6
Guld.....	6
Bonus.....	6
. 4 Dokumentation, information mm.....	6
Brons.....	6
Silver.....	6
Guld.....	7
. 5 Kontroll och inspektion av utrustning.....	7
Brons.....	7
Silver.....	7
Guld.....	7
. 6 Övrigt.....	7
Brons.....	7
Silver.....	8
Guld.....	8
Bonus.....	8
. 7 Upprätthållande av certifieringsnivån.....	8
Gällande för samtliga nivåer.....	8

Att certifiera verksamheten på en klättervägg handlar om att säkerställa kvalitén på utbildning, utrustning, väggar information mm.

Certifieringen finns i tre steg: "Brons", "Silver" och "Guld". Nedan beskrivs de krav som finns för varje nivå. För att uppnå en högre nivå krävs att anläggningen uppfyller kraven på den/de lägre nivå/-erna plus det som anges på den högre nivån.

Inom flera delar finns bonuspunkter som inte är krav för certifieringen, men som kan vara värda att tänka över.

På flera ställen refereras det till olika normer. Framst till EN 12572-1, -2, -3 men också till vissa produktnormer.

Tyvär har Svenska Klätterförbundet inte rätt att återge dessa normer. Normerna kan köpas från SIS

Förlag AB¹. De flesta klätterprodukter uppfyller dels en EN norm och dels en standard utfärdad av UIAA. Ofta är dessa standarder mycket lika varandra. EN normer kan köpas av SIS Förlag AB, medan UIAA standarder kan laddas ner från UIAAs hemsida².

. 1 Utbildning

Brons

Alla som säkrar på topprep, alla som säkrar på led, samt alla som klättrar led skall ha gällande behörighetskort. För topprepssäkring krävs topprepkort (grönt kort), för ledsäkring samt ledklättring krävs ledkort (rött kort).

Regelbunden och systematisk egenkontroll av att alla klättrare har kort skall finnas, systemet bör vara skriftligt dokumenterat.

Inom verksamheten skall det finnas möjlighet att utfärda topprepkort³ (grönt kort). Det skall även finnas möjlighet att genomföra uppklätringar för topprepkort⁴.

Om verksamheten genomför uppklätring för ledkort, utbildningar för topprepklättring och ledklättring, eller annan verksamhet som finns reglerad i normer från förbundet så skall sådana normer följas.⁵

Om klätterväggens ordinarie verksamhet saknar den kompetens som krävs för att genomföra uppklätringar så skall det finnas kontakt mot en utomstående aktör som kan komma dit för att genomföra uppklätringar.

Silver

Verksamheten skall erbjuda topprepkurser⁶.

Om det finns möjlighet för ledklättring (dvs om det finns bultar) så skall även följande finnas:

Kurser för ledklättring⁷.

Utfärdande av ledkort⁸.

Rutiner för uppklätring för ledkort⁹.

Guld

På anläggningen skall det vara möjligt att ledklättra, och därmed skall samtliga punkter under "Silver" vara uppfyllda.

1 www.sis.se

2 www.theuiaa.org/safety_standards.php

3 Utfärdande av topprepkort SKALL följa Svenska Klätterförbundets Normer gällande för detta. Se www.klatترفorbundet.se/dokument.php?id=4&subsida=1 för aktuella normer.

4 I dagsläget (2011-01-25) får följande utfärda topprepkort; Uppklätteransvarig, Inomhusklätterinstruktör, Klippklätterinstruktör. Se Svenska Klätterförbundets Normer för eventuellt ändrade regler.

5 Samtliga gällande normer finns på Svenska Klätterförbundets hemsida, se www.klatترفorbundet.se/dokument.php?id=4&subsida=1

6 Enligt gällande norm från Svenska Klätterförbundet

7 Enligt gällande norm från Svenska Klätterförbundet

8 Enligt gällande norm från Svenska Klätterförbundet

9 Enligt gällande norm från Svenska Klätterförbundet

Bonus

Olika typer av teknikkurser för klätterteknisk utveckling.
Speciellt anpassade kurser för ungdomar.
Speciellt anpassade kurser för barn.
Speciellt anpassade kurser för familjer.

. 2Väggar och Golv

Brons

Ansvarig för anläggningen skall skriftligen intyga att han/hon/de anser att väggens konstruktion är i fullgott skick, och att konstruktionen är välbyggd.

Väggen och dess konstruktion skall visuellt inspekteras av Anläggningskommitténs representant i samband med certifieringen. Om delar av konstruktionen inte är möjliga att få tillträde till, skall detta dokumenteras.

Samtliga topprepsankare skall bestå av två oberoende punkter som var och en är angjorda i en bärande konstruktionsdel.

Det fria fallutrymmet runt klätterväggen skall vara säkert. Fallutrymmet skall följa EN 12572-1.

Detta innebär att det ej får finnas några hinder som kan leda till fara inom ett område 1,5 meter åt var sida, 2 meter bakåt samt 8 meter neråt från varje säkringspunkt.

Eventuell risk för okontrollerad pendling skall vara åtgärdad (tex repet klippt i karbiner längs väggen på överhängande väggar).

Om väggen är utrustad med säkringspunkter för ledklättring så skall dessa vara angjorda i bärande konstruktionsdel på lämpligt vis.

Om bouldering bedrivs på klätterväggen skall det finnas tillräckliga tjockmattor.

Utrymningsvägar skall uppfattas som normala.

Nödvändiga förbättringar skall finnas i en skriftlig åtgärdsplan.

Silver

Om det är möjligt skall hållfastighetsberäkningar göras för klätterväggen enligt EN 12572-1 och/eller EN 12572-2.

Installationen av säkringspunkter skall proof-testas i enlighet med EN 12572-1 om detta är lämpligt för konstruktionen. Om inte skall en inspektion göras av fackman.

Säkringspunkter skall vara placerade i enlighet med EN 12572-1.

Samtliga klättergrepp skall vara tillverkade på ett professionellt sett, hemmabyggen bör fasas ut.

Hemmabyggda moduler skall vara beräknade för krafter enligt EN 12572-3. Ansvarig skall intyga att alla sådana moduler är tillförlitliga.

En skriftlig plan skall finnas för utfasning av aluminiumdetaljer i samtliga topprepsankare.

Lämpliga marksäkringsanordningar skall finnas, mobila eller fasta. Anordningarna får ej kunna leda till ökade risker för personer som vistas i lokalen. Fasta marksäkringsanordningar bör vara dimensionerade för en kraft på minst 2 kN.

En skriftlig plan skall finnas för införskaffning av falldämpande golv under repklättervägg. Utbredningen av golvet skall följa EN 12572-2.¹⁰

Eventuella skarvar i tjockmattor skall vara åtgärdade. Om skarvarna täcks över med en annan matta, skall denna sitta fast.

¹⁰ I korta drag kan man säga att golvet skall täcka en lodrät projektion av väggen, samt ytterligare 2,5 meter åt alla håll (undantag finns, se norm).

Guld

Väggen/väggarna skall vara byggd enligt EN 12572-1 samt EN 12572-2. Fullständig dokumentation enligt gällande norm skall finnas.

Om väggen, eller delar av väggen, inte är byggd enligt normen skall följande delar uppfyllas:
Fullständiga beräkningar skall vara utförda, i enlighet med EN 12572-1, och/eller EN 12572-2.
Installationen av eventuella säkringspunkter skall proof-testas enligt EN 12572-1, om detta anses lämpligt.
Eventuella säkringspunkter skall vara placerade enligt EN 12572-1.
Klätterytan skall uppfylla EN 12572-1 gällande sprickor, hål, vassa kanter mm.
Tjockmattor under boulderväggar skall ej ha skarvar inom fallområdet. Tjockmattorna skall ha en utbredning i enlighet med EN 12572-2.

All fast hårdvara (säkringspunkter, ankare, karbiner mailon rapids mm) som har kontakt med annan metall, skall vara av stål. Endast klippkarbinen på en fast kortslinga får vara i aluminium. En skriftlig plan skall finnas för utfasning av sådan hårdvara av aluminium.
Alla väggar skall vara möjliga att inspektera på baksidan.

Bonus

Enhetliga ankare.
Enhetliga eller likvärdiga väggkonstruktioner.
Att lokalen är lätt att ha översikt över.

. 3Utrustning, lösa detaljer och allt som är eftermonterat på väggen

Brons

All utrustning skall vara av godkänd, av ändamålsenlig typ, samt vara CE märkt.
All utrustning skall vara individuellt märkt. Märkningen skall vara sådan att varje detalj går att spåra till tillverkaren samt dess tillverkningsbatch.
En skriftlig plan skall finnas för utfasning av omärkta detaljer.
Endast dynamiska enkelrep skall användas¹¹.
En skriftlig plan skall finnas för att varje utrustningstyp (sele, karbin, repbroms) endast skall finnas av en sort. Tex. endast selar med snabbspännen (inga spännen som träs tillbaka), endast skruvlåskarbiner (inga twist-lås) och endast repbromsar av ATC-typ (inga stich-plattor). Utfasning av de utrustningsdetaljer som man väljer att inte ha. Kursutrustning kan vara annorlunda, se nedan.
Det skall finnas dynamiska repbromsar för uthyrning (tex ATC, Stich).
För kursändamål är det lämpligt att kunna visa (och använda) även andra typer av selar, karbiner och repbromsar. Dessa skall i så fall vara separerade från uthyrnings/utlånings-utrustningen.
Om klätterväggen har rep för ledklättring så skall dessa vara särskilt märkta, och separerade från ordinarie topprep.

Silver

Ingen utrustning får vara omärkt.
Varje utrustningstyp (sele, karbin, repbroms) skall endast finnas av en sort för uthyrning/utlåning.
Repklättringsutrustning skall finnas tillgänglig för personalen/de ansvariga.

¹¹ EN 892 (1), enkelrep. Med diameter 10,0 mm eller tjockare.

Guld

Anläggningen skall erbjuda klätterskor för uthyrning.

Bonus

Automatlåsand system för ensam topprepsklättring kan vara en bonus. Sådant system skall utformas så att inkoppling sker med två punkter. Tydlig utbildning/information skall finnas för systemet.¹² Tänk på brister och slitage i sådana system. Inspektions- och serviceintervall är ofta mycket korta.

. 4Dokumentation, information mm

Brons

Certifieringsdokumentet skall vara tydligt anslaget i lokalen.

Information om olycksfallsförsäkring skall vara tydligt anslaget i lokalen.

Regler och rutiner för klätterväggen skall finnas tydligt anslaget i lokalen.

Informationsaffischer rörande bouldering, repklättring, samt kortsystemet (topprepskort och ledkort) skall vara anslaget på lämpliga ställen¹³.

Förstahjälpenutrustning skall finnas tillgänglig och väl skyltad. Utrustningen skall kompletteras med en kraftig binda, tex Dauerbinda.

- För personalen/ansvariga skall följande finnas:
- Telefonnummer till ansvariga.
- Tillgång till telefon.
- Svenska Klätterförbundets Krisplan.
- En rutin för incidentrapportering.

Silver

Information skall finnas om kurser och kursupplägg.

Det skall framgå för besökarna vem som är personal (genom klädsel eller liknande). Detta gäller personal med ansvar och/eller höjd kompetens. Så som auktoriserade instruktörer, säkerhetsansvariga mm.

Väggspecifika regler skall tydligt anslås i lokalen. Så som åldersgränser mm.

Ett specifikt utrymme för anslag från Svenska Klätterförbundet och lokala klätterklubbar skall finnas.

Guld

Registerhållning för toppreps-/ledkort skall finnas. Observera vad som gäller enligt PLU.

Möjlighet till omedelbar incidentrapportering (dator).

12 Se även www.redpointdescender.com/ angående ”STOP USE NOTICE ”

13 Svenska Klätterförbundets Anläggningskommitté arbetar med att utveckla sådana affischer.

. 5Kontroll och inspektion av utrustning

Brons

Alla utrustningsdetaljer skall vara individuellt märkt. Varje utrustningsdetalj skall inspekteras minst var 12e månad av en kompetent person¹⁴. Vem som anses kompetent, bedöms av ansvarig på anläggningen. Varje inspektionstillfälle skall dokumenteras skriftligt.

Väggar och fasta installationer skall inspekteras minst var 12e månad av en kompetent person. Är väggen/väggarna levererade med en bruksanvisning som reglerar inspektion och underhåll så skall denna följas¹⁵.
Varje inspektionstillfälle skall dokumenteras skriftligt.

Silver

Guld

Operativ inspektion av väggar och fasta installationer skall genomföras var 1-3 månad av en kompetent person, enligt EN 12572-1.

Utdrag ur EN 12572-1 Anex G.2 (vår översättning)

b) Operativ inspektion

Den operativa inspektionen är en mer detaljerad inspektion för att kontrollera funktionen och stabiliteten hos utrustningen, och efter slitage på komponenter. Denna skall genomföras varje 1 till 3 månader, eller enligt vad som anges i tillverkarens instruktioner. Operativa inspektioner skall dokumenteras. Särskild uppmärksamhet skall ägnas åt säkringspunkter och mekanismerna för ledade väggar.

Huvudinspektion skall utföras enligt EN 12572-1, minst var 12e månad.

. 6Övrigt

Brons

Endast 8-knut tillåten för inknytning.
Firningsåtta får ej användas för säkring av klättrare¹⁶.

Silver

Möjlighet till uppvärmning av lokalen under vinterhalvåret skall finnas.
Avgränsat utrymme för omklädning skall finnas. Unisex är OK.
I anslutning till anläggningen skall det finnas tillgång till toalett.

14 Vem som är kompetent person för inspektion av klätterutrustning framgår inte tydligt från myndigheter. Men utbildningar för utrustningsinspektion finns. Dessa hålls främst av producenter eller deras representanter.

15 Sådan bruksanvisning måste följa med en vägg enligt EN 12572-1, -2

16 Se http://theuiaa.org/upload_area/files/1/Karabiner_Breakings_when_using_a_Figure-of-eight.pdf

Ljuset i lokalen skall vara tillfredsställande.
Lokalvärden skall vara regelbunden.
Tillgång till klädesförvaring skall finnas för besökare.
Det skall göras regelbunden ombyggnation av leder och boulders.

Guld

Inomhusklimatet skall vara väl reglerat.
Omklädningsrum med dusch skall finnas.
Ett utrymme för uppvärmning skall finnas.

Bonus

Tillgång till bastu i anläggningen.
Tillgång till styrketraining gym i anläggningen.

. 7 Upprätthållande av certifieringsnivån

Gällande för samtliga nivåer

Certifieringen är giltig i ett (1) år. I normalfallet förlängs certifieringen ett år åt gången genom en återcertifiering.

En certifierad anläggning är skyldig att följa de skriftliga planer som har upprättats i samband med certifieringen. Om tidsplanerna inte kan hållas, så skall detta meddelas i god tid till Anläggningskommittén, med en förklaring och med förslag på ny plan. Anläggningskommittén beslutar då i ärendet. En certifierad anläggning är även skyldig att följa övriga delar i dessa normer för att certifieringen skall vara giltig.

Den initiala processen för certifieringen görs av personer knutna till Anläggningskommittén i Svenska klätterförbundet. Om en återcertifiering skall göras där anläggningen vill ha möjlighet att uppgraderas till en högre nivå skall återcertifieringen göras av en person knuten till Anläggningskommittén.

Vid en normal återcertifiering skall en lokalt utsedd kontrollant genomföra återcertifieringen. Denna kontrollant utses av Anläggningskommittén i samråd med anläggningen ifråga. Personen får gärna vara verksam på anläggningen, men bör ej arbeta i den dagliga verksamheten. Det kan tex vara en instruktör, eller en aktiv kund. Anläggningskommittén rekommenderar att kontrollanten får ett presentkort eller annan ersättning (tex träningskrort) som tack för certifieringsarbetet, kontrollanten får ej vara avlönad av anläggningen under återcertifieringsarbetet.

Kontrollanten får protokoll mm från Anläggningskommittén. Dessa skall fyllas i och sedan återsändas. Anläggningskommittén utfärdar därefter ett nytt certifieringsintyg.

Om en till- eller ombyggnad skall göras på anläggningen, så skall Anläggningskommittén kontaktas redan under planeringsstadiet. Detta för att den nya väggen ska kunna införlivas i den certifierade verksamheten direkt.